

1986-VI-28

Hazparneko Herriko-etxean, 1986.eko ekainaren 28an, goizeko bedezatzi t'erdietan egin du Euskaltzaindiak hileroko bere batzarrea. Etorri dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, J. L. Davant, X. Diharce, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Ondarra, P. Salaburu, J. San Martin eta J. M. Satrustegi, euskaltzainak. Bertan egon da J. L. Lizundia idazkariordea ere.

Hamaiketako batzarre irekira, aipaturikoetaz bestalde, etorri dira, P. Charrington eta E. Larre, euskaltzainak. E. Agirretxe, P. Andiazabal, J. M. Aranalde, P. Arregi, M. Atxaga, J. Azurmendi, R. Badiola, R. Camblong, P. Duny-Pètre, E. Etxamendi, J. B. Etxarren, P. Etxehandi, J. Etxeberri, M. Goienetxe, R. Idiart, J. Intxausti, M. Itzaina, D. Landart, Tx. Peillen, J. M. Torrealдай eta X. Videgain, urgazleak, J. M. Satrustegi idazkari dela.

P. Altuna, F. Krutwig eta P. Larzabal jaunek ezin etorria adierazi dute.

Ohi den otoitzarekin hasi da batzarrea.

Maiatzeko agiria inoren oharrrik gabe onartu da.

E. Knörr jaunak gutun baten bidez jakinerazi du gero, azken hauteskudeetako txartelak Nafarroan gaztelania hutsez egiteari buruz Euskaltzaindiak maiatzean Durangon onartutako adierazpena, berak proposatu zuela eta berak aurkeztutako testua onartu zela, agirian jaso dadin eskatuz.

Goizeko bilkuraren berri

“Lizardi”, haurrentzako ipuien sariketarako eskariaren arabera, J. A. Mugika izendatu da epai-mahaikide.

HABE-ko lanpostu bat betetzeko hautesleen mahairako ordezkari bat eskatu zaionez Euskaltzaindiari, J. L. Goikoetxea izendatu da. Beronek joaterik ez balu P. Goenagak ordezkaturko du edo, bestela, J. Fz. Setien jaunak.

J. Caro Baroja Espainiako Erret Akademian sartzean bertan egon zela, esan du J. San Martin Jagon sailburuak. Euskal Herriko beste ordezkariekin batera agertu zen.

'Errioxako Adiskideen Elkarteak' J. B. Merino Urrutia omenduko duen egunerako gomita jaso da eta komenigarri ikusten da Euskaltzaindia han egotea. A. Irigoyen, J. San Martín eta J. L. Lizundia izango dira ordezkariak.

Orotariko Euskal Hiztegia argitaratzeko egin den bileraren berri eman du euskaltzainburuak. Konkurtso irekiaren oinarriak eta baldintzak onartu ziren. Abuztuan ikusiko dira aurkezturiko eskaintzak eta urteazken alderako plazaratu nahi da lehen alea. Gaiari jarraituz J. M. Satrustegik, hiztegi lan hauen finantzia bidean sartzeko gertu legokeela Nafarroako Gobernuak, aditzera eman du. Hilabete pare batez partaide guziekin harremanetan egon ondoren, arazoa bideraturik dagoela esan du. Atlasgintza eta beste ekintza nagusietan ere parte hartzeko gertu leudeke Nafarroako agintariak. Atseginez hartu du batzarreak berri hau.

Lafitte zenaren omenez argitaratutako *Iker* liburuan oinarriturik **Euskerarako** prestatu den euskaltzain ohiaren bibliografia zehatza, Baionako Euskal Erakustokiko buletinean argitaratzeko baimena eskatu du J. Haritschelhar jaunak. Zerrenda kronologikoki emango luke eta horrela aurkibide desberdina izan liteke. Donostiako bulegoan Marisa Goikoetxeak egindako lanari esker prestatu dela lan hau, aditzera eman du. Euskaltzaindiaren aldetik ez dago inolako eragozpenik eta baimena eman zaio.

Aurtengo batzar-egutegian irailerako ikusten genuen Etxahunen bigarren mendeurren ospakizuna aurreratzea pentsatu dela, esan du euskaltzain buruordeak. Herriak egingo duen festarekin batera, uztailaren 26an bilduko da Barkoxen Euskaltzaindia eta 27an, igandearekin, emango dute bertakoek Etxahun pastorala. Pergamu-agiri bat eskainiko zaio Udalari, idazki honekin: "Etxahun sortzeko bigarren mendeurrenkari Euskaltzaindiak Barkoxeko herriari. 1986.eko uztailaren 27an".

Ekainaren 21ean aurkeztu zela Euskaltzaindiaren Iruñeko bulegoan Jimeno Jurio jaunaren Iruñerriko toponimiaren lehen alea, aditzera eman du J. M. Satrustegik. Gasteizen egitekoa zen aurkezpena, ez zen egin. *Onomasticon Vasconiae* argitalpen sail berriaren hasiera da. Batzarrearen amaieran iritsi da E. Knörr jauna eta, sailaren zuzendari denez, J. M. Jimeno Jurioren bigarren liburua Nafarroako Gobernuaren diru laguntzaz argitaratuko bada, zenbait baldintzaren xehetasunak zuzenean jakin nahi dituela bere aldetik, esan du. Liburuaren ardura bere gain uztea erabaki da. Egileari eskerrak emango zaizkio.

Gasteizko Udalari erantzunez, honako itzulpen hauek aipatu dira, azkenean: "Protección ciudadana", *Hiritartzaingoa*. "Servicio de extinción de incendios", *Suhiltzaileen zerbitzua*. "Departamento de Centro histórico", *Hirizaharren saila*.

Lexikologi Erizpideak Finkatzeko IV. Jardunaldia

Ekainaren 26, goizeko bederlatzi t'erdietan, L. Villasante euskaltzainburuaren esker onezko hitzekin hasi zen Belloc-eko abatetxean Lexikologi Erizpideak Finkatzeko (LEF) IV. Jardunaldia. M. Azkarate batzordeburuak ezin etorria adierazi zuen eta M. Zalbide batzorde idazkariak egin zuen lanen aurkezpena. Hitzerraketazko baliabide desberdinen aukeraz azalpena egin zuen lehenik, hitzeraketa eta

eratorpena bi mailatan sailkatuz. Erizpideak aipatu ondoren, metodologian sartu zen, terminologia, definizioak eta lan-prozedura finkatuz.

Bigarren txosten mardula, “Hitz elkartuen sailkapenari” zegokion eta egun osorako langaia eman zuen. Elkarketa mota hauek bereizten dira: aditzarena, hitzena, sintetikoak, asmoena, izakerazkoak, ezkonberri modukoak, bahuabrihi eta elkarrizketan agertu diren beste batzu. Emaizta aberatsa izan da eta lan handia egin du batzordeak. Hain altxor handia izanik, ez da harritzekoa sailkapena zehaztu beharko dela esatea.

Bigarren eguna, ekainaren 27, jarraipenaren plangintzari eman zitzaion. Beste bilkura abenduaren 22 eta 23an egingo da. Gaiak zehatz-mehatz mugatu eta azterleak izendatu ziren. Lanak bialtzeko epea azaroaren 18an ipini zen, Euskaltzaindiari 28rako aurkezteko. Talde eragileak hilabeteetan behin biltzeko hitza emana duela, esan zen, eta datorren urtean bi Jardunaldi egin nahi dira, bata udaberriaren eta udazkenean bestea. Gastuen aurre-kontua hiru milioi t'erdiren ingurukoa da.

Batzordeen berri

Diruzaintza. E. Knörr diruzainak 1987.urterako aurrekontuen aurrerapena ekarri du. Ordainketen aurrekontu arrunta eta egitasmoak bereizten ditu. Bigarren hauen mailan, hiztegi-gintza, gramatika, Euskal Herriko hizkuntz atlasa, onomastika eta literatura, sartzen dira. Toponimiari buruz datorren urterako Jardunaldi batzu eskatu ditu. Madrilen izandako elkarrizketaren ondoren urteko ekintzen kopurua eskatu zaio Euskaltzaindiari eta berehala bialduko da.

P. Charritton euskaltzainaren sarrera

Hazparnen, Herriko Etxean, ekainaren 28an eman du P. Charritton euskaltzain berriak sarrera hitzaldia. Goizeko 11tan hasi da batzar-irekia. Mahai buruan jarri dira: L. Villasante euskaltzainburua, Pinatel Hazparneko alkatea, J. Haritschelhar euskaltzain buruordea, Darraidu alkateordea, J. L. Davant eta J. M. Sastrustegi, idazkaria. Alkate jaunaren ondotik euskaltzainburua mintzatu da. Broussain eta Hazparneko beste euskaltzainak aipatu ditu lehenik, gure elkartea zer den eta eskuartearen dituen ekintzak azaltzeko gero.

Arautegiaren arabera, J. Haritschelhar eta J. San Martin atera dira euskaltzain berriaren bila.

Darridu jaunak eman dio ongietorria, Hazparnen elkarrekin lan egin zuten denborako oroitzapenak berrituz. Euskararen alde Charrittonek herrian egindako lana aipatu du ikastolen sorrera inguruan; eta berak sorturiko langileen eskolek ere ematen dutela frutu onik, esan du gero.

Hazparneko euskaltzaleak gogora ekarriz hasi du P. Charritton euskaltzain berriak bere hitzaldia, eta P. Lafitte oinarritzat harturik burutu du solasaldia. Lafittek maite zuen historia, esan du, eta maisuaren eskutik joan da eguneroko

biziaren historia guri agertzen, eho behar zuen oihala nola eho duen esanez. Euskara ezagutzen eta maitatzen erakutsi ziola maisu ohiak, aitortu du. Eta iraganarekin batera, edo haren ondotik etorritako berritasunaren historiaz mintzatu da azkenean. Erdararen eraso larria bizi du Hazparnen ere bertako euskara zaharrak. Aldaketa.

J. L. Davant jaunak eman dio erantzuna, P. Charrittonen ikasle izana aitatxi edo ugazaita bezala mintzo zaiola orain, esanez. Historiaz aritu delarik hura, historiaren ildotik jarraitu dio berak, politika arazoa eta Enbata ez direla aipatu, esan du. Kultura ez da edergailu bat bakarrik eta merezi ez duen menspretxua jasaiten omen du. Ipuiez eta leiendaz beterik omen dago gure historia, batez ere Euskal Herriko historia, eta hori apurtu beharra ikusten du. Munduan zehar beste herrialde batzurekin gertatzen ari dena adibidetzat harturik mamitu du bere mezua.

Broussain zenaren sort-etxea ikustera joan dira bazkal aurrean euskaltzainak, eta bazkariarekin amaitu da gero egitaraua.

Fr. Luis Villasante
Euskaltzainburua

Jose M.ª Satrustegi
Idazkaria